

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ

**σύμφωνα με το άρθρο 20 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον
από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 [N.127(I)/2018] έως 2023**

«Κατασκευή και λειτουργία του Υποβρύχιου Καλωδίου Blue (Blue SCS) της εταιρίας Primetel Plc εντός των χερσαίων και θαλάσσιων ορίων της Κύπρου - Φάση Α: Πόντιση Υποβρύχιου Καλωδίου Blue Submarine Cable System (Blue SCS) εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Κυπριακής Δημοκρατίας (Υπεράκτια Όδευση)».

**(Επιστολή Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών Αρ. Φακ.06.09.003,
ημερ.27.3.2024)**

(Αρ. Φακ. 02.10.011.009.011.004)

1. Εισαγωγή

Η παρούσα Περιβαλλοντική Έγκριση αποτελεί απόρροια της διαδικασίας αξιολόγησης της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) στα πλαίσια της αίτησης του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών προς την Περιβαλλοντική Αρχή για την «Φάση Α: Κατασκευή και λειτουργία του Υποβρύχιου Καλωδίου Blue (Blue SCS) εντός θαλάσσιων ορίων της Κύπρου», έργο το οποίο εμπίπτει στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) διαβιβάστηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, με Αρ.Φακ.06.09.003 και ημερομηνία 27.3.2024 εκ μέρους της εταιρίας Primetel Plc η οποία αποτελεί τον κύριο του έργου.

Η κατασκευή του έργου θα γίνει σε 2 Φάσεις. Η Φάση Α του έργου περιλαμβάνει την κατασκευή και λειτουργία του τμήματος που θα διασυνδέσει τη Γαλλία με το Ισραήλ και που τμήμα του διέρχεται από την ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Φάση Β του έργου περιλαμβάνει την τοποθέτηση του κλάδου που θα συνδέσει τη Φάση Α με το σημείο προσαιγιάλωσης στη Γεροσκήπου και που θα διέρχεται τόσο από την ΑΟΖ όσο και από τη ΧΘ της Κύπρου (Χάρτης 1: Χωροθέτηση του έργου).

Σημειώνεται ότι η ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε περιγράφει το όλο έργο, τόσο εντός της ΑΟΖ όσο και εντός της ΧΘ και επικεντρώνεται στην αξιολόγηση των επιπτώσεων τόσο στο χερσαίο, όσο και στο θαλάσσιο περιβάλλον, περιλαμβάνοντας τη Χωρική Θάλασσα (ΘΣ) και την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κύπρου.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι το έργο θα κατασκευαστεί σε δύο φάσεις και σε διαφορετική χρονική στιγμή, το ότι στο πλαίσιο αξιολόγησης των δύο φάσεων οι διαβουλευόμενοι φορείς είναι διαφορετικοί, το ότι η αξιολόγηση του έργου απαιτεί διαφορετικές ενέργειες, καθώς επίσης και το ότι η κατασκευή της Φάσης Β του έργου προβλέπεται

διαφορετικές διεργασίες, αποφάσισε να εξετάσει και γνωμοδοτήσει για τις δύο φάσεις του έργου ξεχωριστά.

Η παρούσα Περιβαλλοντική Έγκριση αφορά μόνο την κατασκευή και λειτουργία της Φάσης Α του έργου, δηλαδή την κατασκευή και λειτουργία του τμήματος που θα διασυνδέσει τη Γαλλία με το Ισραήλ και που τμήμα του διέρχεται από την ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας (Χάρτης 1: Blue Trunk). Η έκδοση της παρούσας Περιβαλλοντικής Έγκρισης για τη Φάση Α του έργου δεν δεσμεύει τη Φάση Β του έργου.

Σημειώνεται ότι κατά την αξιολόγηση της Φάσης Β του έργου, θα ληφθούν υπόψη τα δεδομένα και το τμήμα του έργου που θα κατασκευαστεί κατά την Φάση Α.

Στο πλαίσιο υποβολής της ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου εκπόνησε και υπέβαλε και τις πιο κάτω συνοδευτικές μελέτες, λαμβάνοντας υπόψη και τη Φάση Β του έργου:

- Αρχαιολογική έρευνα
- Περιβαλλοντική Μελέτη Υποβάθρου
- Εκθέσεις Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για τις περιοχές Natura 2000 - CY4000024 (OCEANID) και CY4000006 (THALASSIA PERIOCHI MOULIA) που αφορούν τη Φάση Β του έργου, καθώς αυτή διέρχεται από τα χωρικά ύδατα της Δημοκρατίας και καταλήγει στη ξηρά. Οι δύο αυτές εκθέσεις θα αξιολογηθούν κατά την εξέταση της Φάσης Β του έργου.

Με την υποβολή της ΜΕΕΠ και των συνοδευτικών μελετών, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό, αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον. Απόψεις ή παραστάσεις δεν υποβλήθηκαν από κανένα.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 26(7) του πιο πάνω Νόμου σχετικά με τη διενέργεια διαβουλεύσεων και δημόσιας παρουσίασης, ο κύριος του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας σχεδιασμού του έργου και ετοιμασίας της ΜΕΕΠ, βρισκόταν σε συνεχείς διαβουλεύσεις με εμπλεκόμενους ώστε να ληφθούν υπόψη προτάσεις και σχόλια, διασφαλίζοντας έτσι τη συμμόρφωση του με τις εν λόγω πρόνοιες. Επίσης, για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση στις 29.1.2024 για ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κοινού με σκοπό την υποβολή σχολίων, με δημοσίευση ανακοίνωσης σε μια ημερήσια εφημερίδα Παγκύπριας κυκλοφορίας. Επίσης, στάλθηκαν προσκλήσεις για τη δημόσια παρουσίαση στις εμπλεκόμενες αρχές, τοπικές αρχές και συνδέσμους, ενώ προέβηκε και σε ανάρτηση της ΜΕΕΠ στην ιστοσελίδα του, καθώς επίσης και στην ιστοσελίδα του Δήμου Γεροσκήπου. Στο Δήμο Γεροσκήπου, η ΜΕΕΠ ήταν διαθέσιμη και σε έντυπη μορφή.

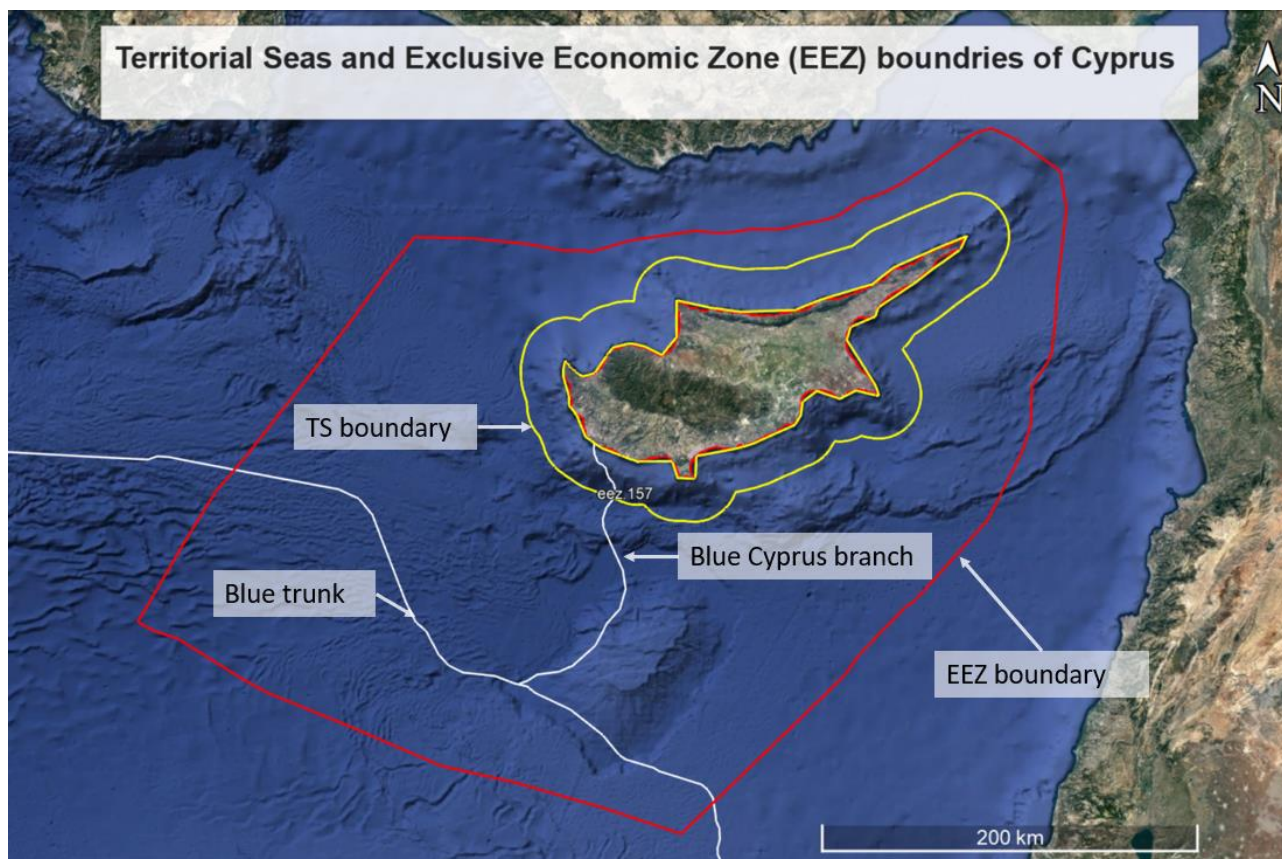
Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέτασε το Έργο σε συνεδρία της στις 30.4.2024 κατά τη διάρκεια της οποίας τα μέλη και οι εμπλεκόμενοι φορείς τοποθετήθηκαν θετικά.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ, ετοιμάστηκε η Περιβαλλοντική Έγκριση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Χωροθέτηση και Περιγραφή του έργου

Το Έργο αφορά την εγκατάσταση υποθαλάσσιου καλωδίου οπτικών ινών (fiber optic) και επιδιώκει την συνδεσιμότητα μεταξύ Γαλλίας, Ιταλίας, Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ. Το καλώδιο θα έχει συνολικό μήκος 521.020 χιλιόμετρα.

Τμήμα της Φάσης Α του έργου, δηλαδή τμήμα του έργου που θα διασυνδέσει τη Γαλλία με το Ισραήλ, θα διέλθει από την ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας (Εικόνα 1: Blue Trunk).

Χάρτης 1: Χωροθέτηση του έργου

Το προτεινόμενο καλώδιο είναι ένα υποθαλάσσιο καλώδιο οπτικών ινών που θα περιβάλλεται από δύο στρώματα χαλύβδινων συρμάτων που σχηματίζουν προστατευτικό θόλο έναντι της πίεσης και της εξωτερικής επαφής και παρέχουν αντοχή σε εφελκυσμό.

Το καλώδιο περικλείεται στη συνέχεια σε ερμητικά σφραγισμένο αγωγό και μονώνεται με στρώμα πολυαιθυλενίου για να σχηματίσει το βασικό καλώδιο ελαφρού βάρους βαθέων υδάτων (LW). Η εξωτερική επίστρωση πολυαιθυλενίου χαμηλής πυκνότητας παρέχει ηλεκτρική μόνωση υψηλής τάσης, καθώς και προστασία από την τριβή. Όπου είναι δυνατόν, οι πρώτες ύλες που επιλέγονται είναι του ίδιου τύπου με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν σε προηγούμενες γενιές καλωδίων ομοαξονικών και οπτικών ινών, οι οποίες έχουν αποδείξει αξιοπιστία για περισσότερα από 20 χρόνια.

Εντός της Κυπριακής ΑΟΖ, λόγω του βάθους του νερού, το καλώδιο δεν θα ταφεί αλλά θα τοποθετηθεί επί της επιφάνειας του βυθού.

Αφού ποντιστούν, τα υποβρύχια καλώδια δεν απαιτούν τακτική επιθεώρηση και ενδέχεται να μην απαιτούν επισκευή κατά τη διάρκεια ζωής τους. Ωστόσο, θα τοποθετηθούν με τρόπο που να επιτρέπει την πραγματοποίηση επισκευής σε περίπτωση βλάβης.

Η σύνθεση του βυθού όσον αφορά τη βιοποικιλότητα διαφέρει έντονα σε διάφορα διαστήματα βάθους. Οι έρευνες στο χώρο έδειξαν ότι υπάρχουν και άλλα καλώδια οπτικών ινών στην περιοχή, όπου τα καλώδια αυτά χρησιμεύουν ως ξενιστές για άλλους θαλάσσιους οργανισμούς.

Σημειώνεται ότι το σκάφος από το οποίο θα τοποθετηθεί το καλώδιο δεν απαιτεί τη χρήση άγκυρας. Επιπλέον, το σκάφος θα μπορεί να εκτελέσει το πρόγραμμα εργασίας του χωρίς επιπτώσεις στο περιβάλλον του πυθμένα της θάλασσας.

Η τοποθέτηση του καλωδίου αφορά την απελευθέρωση του καλωδίου από το πλοίο, το οποίο θα βρίσκεται σε κίνηση, και τη βύθιση του εντός της θαλάσσιας υδατικής στήλης μέχρι να φτάσει στην επιφάνεια του βυθού.

3. Επιπτώσεις από το έργο σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Τόσο κατά το στάδιο κατασκευής όσο και κατά το στάδιο της λειτουργίας της Φάσης Α του έργου αναμένονται επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, οι οποίες μπορεί να προκληθούν στην εγγύτερη και στην ευρύτερη περιοχή του έργου.

Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, οι κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον αφορούν επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, το οποίο αναμένεται ότι θα επηρεαστεί από τη διεξαγωγή των εργασιών τοποθέτησης του καλωδίου.

3.1. Αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά το στάδιο της κατασκευής του έργου

Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, οι αρνητικές επιπτώσεις που δύνανται να προκληθούν στο περιβάλλον κατά τη φάση κατασκευής της Φάσης Α του έργου είναι:

- Επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον και βενθικούς οργανισμούς από τη διατάραξη των φυσικοχημικών παραμέτρων των θαλάσσιων υδάτων (αυξημένη θολερότητα και αυξημένη συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων στη θαλάσσια υδατική στήλη) λόγω των κατασκευαστικών εργασιών.
- Επηρεασμός της μορφολογίας του βυθού και της ποιότητας των θαλάσσιων ιζημάτων.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη πανίδας σε περίπτωση σύγκρουσης με το πλοίο πόντισης του καλωδίου.
- Επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον σε περίπτωση ατυχήματος και διαρροής καυσίμων, μη ορθολογικής διαχείρισης των παραγόμενων αποβλήτων (π.χ. υδραυλικά έλαια, πετρελαιοειδή απόβλητα, επικίνδυνες συσκευασίες, κλπ.) και μη επικίνδυνων αποβλήτων (π.χ. υγρών αποβλήτων αστικού τύπου, στερεών απορριμμάτων, κλπ.) από το προσωπικό, τη συντήρηση του πλοίου, τις διεργασίες του έργου, κλπ.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη λόγω φωτισμού του πλοίου πόντισης του καλωδίου.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη λόγω υποβρύχιου θορύβου.
- Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας από τις εκπομπές αέριων ρύπων (μονοξείδιο του άνθρακα (CO), διοξείδιο του άνθρακα, (CO₂), οξείδια του θείου (SO_x),

οξειδία του αζώτου (NO_x), πτητικοί υδρογονάνθρακες μερικώς οξειδωμένοι, αιθάλη και αιωρούμενα σωματίδια (PM)) από το πλοίο πόντισης του καλωδίου.

3.2. Επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου

Σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ, οι αρνητικές επιπτώσεις που δύνανται να προκληθούν στο περιβάλλον κατά τη φάση λειτουργίας του έργου είναι:

- Επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον (υδάτων και ιζημάτων) σε περίπτωση ατυχήματος ή και μη ορθολογικής διαχείρισης των παραγόμενων επικίνδυνων αποβλήτων (π.χ. υδραυλικά έλαια, πετρελαιοειδή απόβλητα, υπολείμματα χημικών ουσιών, επικίνδυνες συσκευασίες, κλπ.) και μη επικίνδυνων αποβλήτων (π.χ. υγρών αποβλήτων αστικού τύπου, στερεών απορριμμάτων, κλπ.) από τις εργασίες συντήρησης του έργου.
- Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας από τις εκπομπές αέριων ρύπων (μονοξειδίο του άνθρακα (CO), διοξειδίο του άνθρακα, (CO₂), οξειδία του θείου (SO_x), οξειδία του αζώτου (NO_x), πτητικοί υδρογονάνθρακες μερικώς οξειδωμένοι, αιθάλη και αιωρούμενα σωματίδια (PM)) από το πλοίο συντήρησης του καλωδίου.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη λόγω υποβρύχιου θορύβου από τις εργασίες συντήρησης του έργου.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη πανίδας λόγω της μόνιμης παρουσίας του καλωδίου στο θαλάσσιο βυθό.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη πανίδας από την εκπομπή ηλεκτρομαγνητικού πεδίου από το υποθαλάσσιο καλώδιο.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη πανίδας από την εκπομπή θερμότητας από το υποθαλάσσιο καλώδιο.
- Επιπτώσεις στα θαλάσσια είδη λόγω φωτισμού του πλοίου πόντισης του καλωδίου.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

4.1. Μέτρα που προτείνονται από τον κύριο του έργου για το στάδιο πόντισης καλωδίου

4.1.1. Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος

- Όπου δύναται, να αποφευχθεί η όδευση του καλωδίου πάνω από ευαίσθητα είδη στο θαλάσσιο βυθό.
- Οι εργασίες κατασκευής να διεξάγονται αποτελεσματικά ώστε να μειωθεί η διάρκεια και έκταση των επιπτώσεων, και ειδικότερα η αιώρηση ιζήματος.
- Κατά τη διάρκεια των εργασιών πόντισης, να υπάρχει παρουσία παρατηρητή στο σκάφος, για την καταγραφή θαλάσσιων χελωνών και θηλαστικών.
- Να υπάρχει παρατηρητής θαλάσσιων θηλαστικών (Marine Mammal Observer (MMO) / παρατηρητής προστατευόμενων ειδών (protected species observer (PSO)).
- Το σκάφος πόντισης του καλωδίου να κινείται με χαμηλή ταχύτητα.
- Καμία εργασία να μην διεξάγεται σε περίπτωση παρουσίας θαλάσσιου θηλαστικού ή χελώνας σε ακτίνα 500 m από το σημείο πόντισης ή εντός 20 λεπτών από την τελευταία οπτική παρατήρηση του είδους.

- Να εφαρμόζονται οι πρόνοιες της MARPOL και IMO.
- Η διαχείριση των αποβλήτων να είναι σύμφωνη με το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων.
- Σε περίπτωση που απαιτηθεί, να εφαρμόζεται Σχέδιο “Shipboard Oil Pollution Emergency Plan (SOPEP)”.
- Ο φωτισμός να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες της Σύμβασης SOLAS, να διατηρείται στον ελάχιστο απαραίτητο και μόνο στις περιοχές που απαιτείται και να χρησιμοποιείται φωτισμός με χαμηλή ένταση και κάθετη διεύθυνση ώστε να αποφεύγεται η ανάκλαση.
- Ο εξοπλισμός να είναι χαμηλής εκπομπής θορύβου.
- Η ταχύτητα των πλωτών μέσων να μην υπερβαίνει τους 10 κόμβους ώστε να αποφεύγεται η σύγκρουση τους με θαλάσσια θηλαστικά και χελώνες. Σε περίπτωση σύγκρουσης, το θαλάσσιο θηλαστικό/ χελώνα να μεταφέρεται σε κέντρο αποκατάστασης.
- Να εφαρμόζεται Σχέδιο Διαχείρισης Υγείας, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος.
- Το προσωπικό να είναι εκπαιδευμένο για τη διαχείριση ατυχημάτων και περιορισμού κινδύνων και έκτασης των επιπτώσεων.

4.2. Μέτρα που προτείνονται από τον κύριο του έργου για το στάδιο λειτουργίας του έργου

4.2.1. Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος

- Κατά τη λειτουργία του έργου δεν αναμένονται επιπτώσεις από το έργο, πέραν της φυσικής του παρουσίας του, η οποία δύναται να προκαλέσει ενδεχόμενη απομάκρυνση κάποιων ειδών.
- Κατά τη φάση λειτουργίας να γίνει σχεδιασμός για το στάδιο αποξήλωσης του καλωδίου κατά τη φάση τέλους του κύκλου ζωής του.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Η φάση Α του έργου δεν διέρχεται και ούτε γειτνιάζει με Περιοχή Natura 2000.

6. Περιβαλλοντική Έγκριση

Η Περιβαλλοντική Αρχή κατά την ολοκληρωμένη εξέταση των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου έλαβε υπόψη τη Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, την Περιβαλλοντική Μελέτη Υποβάθρου (Environmental Baseline Survey - EBS) που υποβλήθηκε και τις άλλες συνοδευτικές μελέτες και τα προτεινόμενα στη ΜΕΕΠ μέτρα πρόληψης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τις απόψεις των εμπλεκόμενων τμημάτων, τις απόψεις των εμπλεκόμενων Φορέων, τις απόψεις των Ενδιαφερόμενων Μερών από τη Δημόσια Διαβούλευση, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα της ευρύτερης περιοχής και τις επιπτώσεις που ενδεχομένως να έχει το έργο.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου υπό την προϋπόθεση της πιστής τήρησης του σχεδιασμού του έργου ο οποίος περιλαμβάνει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και των μέτρων

Περιβαλλοντικής προστασίας που προτείνονται στην υποβληθείσα Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον.

Η παρούσα Περιβαλλοντική Έγκριση έχει ισχύ για πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της.

Έξι (6) μήνες πριν την λήξη ισχύος της παρούσας Περιβαλλοντικής Έγκρισης, ο κύριος του έργου οφείλει όπως υποβάλει στην Περιβαλλοντική Αρχή αίτηση για ανανέωση της.

Η Περιβαλλοντική Έγκριση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων.

Δρ. Θεοδώρα Ιωάννου
Για Αν. Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
31 Μαΐου 2024

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

«Κατασκευή και λειτουργία του Υποβρύχιου Καλωδίου Blue (Blue SCS) της εταιρίας Primetel Plc εντός των χερσαίων και θαλάσσιων ορίων της Κύπρου»

«Φάση Α: Κατασκευή και λειτουργία του Υποβρύχιου Καλωδίου Blue Submarine Cable System (Blue SCS) εντός θαλάσσιων ορίων της Κύπρου»

(Επιστολή Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών Αρ. Φακ.06.09.003, ημερ.27.3.2024)

(Αρ. Φακ. 02.10.011.009.011.004)

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο Νόμος, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 26(7) του πιο πάνω Νόμου σχετικά με τη διενέργεια διαβουλεύσεων και δημόσιας παρουσίασης, ο κύριος του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας σχεδιασμού του έργου και ετοιμασίας της ΜΕΕΠ, βρισκόταν σε συνεχείς διαβουλεύσεις με εμπλεκόμενους ώστε να ληφθούν υπόψη προτάσεις και σχόλια, διασφαλίζοντας έτσι τη συμμόρφωση του με τις εν λόγω πρόνοιες. Επίσης, για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση στις 29.1.2024 για ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κοινού με σκοπό την υποβολή σχολίων, με δημοσίευση ανακοίνωσης σε μια ημερήσια εφημερίδα Παγκύπριας κυκλοφορίας. Επίσης, στάλθηκαν προσκλήσεις για τη δημόσια παρουσίαση στις εμπλεκόμενες αρχές, τοπικές αρχές και συνδέσμους, ενώ προέβηκε και σε ανάρτηση της ΜΕΕΠ στην ιστοσελίδα του, καθώς επίσης και στην ιστοσελίδα του Δήμου Γεροσκήπου. Στο Δήμο Γεροσκήπου, η ΜΕΕΠ ήταν διαθέσιμη και σε έντυπη μορφή.

Στα πλαίσια του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν οι ακόλουθες απόψεις:

Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως: Με ηλεκτρονικό μήνυμα του ημερομηνίας 30.4.2024, που απέστειλε στο πλαίσιο εξέτασης του έργου από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ανέφερε ότι πρόκειται για έργο στρατηγικού χαρακτήρα του ιδιωτικού τομέα, το οποίο χωροθετείται στον βυθό της θάλασσας. Επομένως, από πολεοδομικής άποψης και με βάση τα στοιχεία που έχουν τεθεί ενώπιον της Επιτροπής, το προτεινόμενο έργο συστήνεται να αντιμετωπιστεί βάσει των τοποθετήσεων των κατά περίπτωση αρμόδιων τμημάτων και υπηρεσιών σε σχέση με την παράκτια ζώνη, τη γραμμή προστασίας της παραλίας, το θαλάσσιο περιβάλλον και τον βυθό της θάλασσας.

Στην Περιβαλλοντική Έγκριση λήφθηκαν υπόψη οι πιο πάνω απόψεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ

«Κατασκευή και λειτουργία του Υποβρύχιου Καλωδίου Blue (Blue SCS) της εταιρίας Primetel Plc εντός των χερσαίων και θαλάσσιων ορίων της Κύπρου»

«Φάση Α: Κατασκευή και λειτουργία του Υποβρύχιου Καλωδίου Blue Submarine Cable System (Blue SCS) εντός θαλάσσιων ορίων της Κύπρου»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Όροι που πρέπει να τηρηθούν πριν την έναρξη των εργασιών πόντιση του καλωδίου

- 1.1 Σε περίπτωση αλλαγής του διαδρόμου της όδευσης του έργου και πριν την έναρξη κατασκευής του να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος η τελική όδευση. Εάν για οποιοδήποτε λόγο τα πιο πάνω δεδομένα διαφέρουν από τα δεδομένα που παρουσιάστηκαν στις πληροφορίες που υποβλήθηκαν για το έργο, η Περιβαλλοντική Αρχή δύναται να ζητήσει επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα νέα δεδομένα ή και αναθεωρημένη αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τα νέα δεδομένα.
- 1.2 Σε περίπτωση που βρεθούν αρχαία κατάλοιπα στο χώρο των εργασιών, τότε οι εργασίες θα σταματήσουν για να γίνει η απαιτούμενη έρευνα σύμφωνα με τις οδηγίες του Τμήματος Αρχαιοτήτων.
- 1.4. Ο κύριος του έργου, να ενημερώσει άμεσα για την τελική όδευση του καλωδίου το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και την Υπηρεσία Υδρογονανθράκων και να υποβάλει τα απαραίτητα τοπογραφικά στοιχεία όσον αφορά την όδευση σε σχέση με τις προγραμματιζόμενες υπεράκτιες δραστηριότητες υδρογονανθράκων εντός της κυπριακής ΑΟΖ.
- 1.5. Πριν την έναρξη των εργασιών να υποβληθεί «Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης», στο οποίο να εκτιμηθούν όλοι οι σημαντικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με έκτακτα ή/και σημαντικά μη προγραμματισμένα συμβάντα και να καταρτιστούν ολοκληρωμένες διαδικασίες αντιμετώπισης των κινδύνων αυτών. Το εν λόγω Σχέδιο να εφαρμόζεται για περιστατικά όπως περιβαλλοντικών ατυχημάτων (διαρροή καυσίμων και άλλων ουσιών στο θαλάσσιο περιβάλλον, πετρελαιοκηλίδας, κλπ), φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, σεισμού, δυσμενείς καιρικές συνθήκες, ζημιές σε υπόγειες υπηρεσίες, τραυματισμού προσώπων κλπ. και να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος.
- 1.6. Πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών να οριστεί Υπεύθυνος Περιβάλλοντος ο οποίος θα έχει την ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου της κατασκευής και της λειτουργίας του έργου, αλλά και της εφαρμογής των όρων της παρούσας Περιβαλλοντικής Έγκρισης. Το εν λόγω άτομο να οριστεί υπεύθυνος για παρακολούθηση όλων των περιβαλλοντικών παραμέτρων και να γίνει σχετική ενημέρωση στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος.
- 1.7. Το υλικό των αγκυρώσεων που θα επιλεγεί για τη σταθεροποίηση του καλωδίου να είναι κατάλληλο σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική και πρότυπα. Συστήνεται όπως επιλεγεί υλικό το οποίο να μην έχει λεία επιφάνεια, για καλύτερη βιο-συσσώρευση.

- 1.8. Να εφαρμόζονται οι κατευθυντήριες γραμμές της OSPAR “Guidelines on Best Environmental Practice (BEP) in Cable Laying and Operation (Agreement 2012-2) rev.2017.
- 1.9. Να διασφαλιστεί ότι όλα τα πλοία που θα σχετίζονται με το έργο συμμορφώνονται με την Κυπριακή νομοθεσία και τους κανονισμούς και συμβάσεις του IMO (ενδεικτικά αναφέρονται SOLAS, STCW, COLREG, LC, OPRC-HNS, BWM) ειδικά, δε με το πρωτόκολλο της MARPOL 73/78 ANNEX VI, ανάλογα με τις υπηρεσίες που παρέχουν.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο πόντισης του καλωδίου

Γενικοί όροι

- 2.1. Κατά τις εργασίες πόντισης του καλωδίου να υπάρχει παρατηρητής ((Marine Mammal Observer (MMO) / παρατηρητής προστατευόμενων ειδών (protected species observer (PSO))) στο σκάφος για καταγραφή θαλάσσιων χελωνών και θηλαστικών. Θα πρέπει να καταγράφονται οι θεάσεις αυτές και να παραχωρηθούν στο ΤΑΘΕ με όλες τις λεπτομέρειες (όνομα παρατηρητή, είδος χελώνας/θηλαστικού, τοποθεσία θέασης, ώρα, τυχόν φωτογραφικό υλικό). Σε περίπτωση εντοπισμού θαλάσσιας χελώνας να λαμβάνονται μέτρα για να μην υπάρξει οποιοσδήποτε τραυματισμός. Ειδικότερα, σε περίπτωση που οι εργασίες πόντισης διεξαχθούν κατά την περίοδο μετανάστευσης των θαλάσσιων θηλαστικών (Μάρτιο έως Μάιο και Σεπτέμβριο έως Νοέμβριο) και κατά την περίοδο ωοτοκίας (Μάιο έως Σεπτέμβριο) και μετανάστευσης (Μάρτιο έως Απρίλιο και Σεπτέμβριο έως Νοέμβριο) των θαλάσσιων χελωνών, οι εργασίες να διεξάγονται με ιδιαίτερη προσοχή με σκοπό την προστασία.
- 2.2. Ο κύριος του έργου οφείλει ως κάτοχος/παραγωγός αποβλήτων, να αποθηκεύει προσωρινά τα παραγόμενα απόβλητα με τρόπο που να μην προκαλούνται επιπτώσεις στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία και οχληρία σε οποιονδήποτε και να τα παραδίδει το συντομότερο δυνατό μέσω συμφωνίας σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- 2.3. Κατά την επιλογή και την προμήθεια του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για το έργο, να λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες προδιαγραφές για τις ατμοσφαιρικές εκπομπές και τα επίπεδα θορύβου.
- 2.4. Οι ανάγκες φωτισμού να ελαχιστοποιηθούν με τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να εκτελούνται οι διάφορες δραστηριότητες αλλά να μην εκπέμπεται φως πέραν των ορίων των χώρων διεξαγωγής των εργασιών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με μειωμένη ένταση φωτός, με τη χρήση εστιασμένου καθοδηγούμενου φωτισμού όπου αυτό είναι απαραίτητο, με τη χρήση χρονοδιακοπών για την έγκαιρη διακοπή φωτός που πιθανόν να συμβάλει στην φωταύγεια της περιοχής.
- 2.5. Με την ολοκλήρωση των εργασιών πόντισης, να υποβληθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή γραπτή βεβαίωση από τον κύριο του έργου ότι το έργο έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τους όρους και προδιαγραφές του τέθηκαν στις πληροφορίες που υποβλήθηκαν για την περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου.
- 2.6. Με την ολοκλήρωση των εργασιών πόντισης, να υποβληθεί στο τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας σε ψηφιακή μορφή (αρχείο CAD), τα τελικά σχέδια του έργου όπως

έχουν κατασκευαστεί (as constructed drawings) στα οποία να δίδεται η ακριβής διαδρομή του καλωδίου.

Όροι για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος

- 2.7.** Ο προγραμματισμός των εργασιών να λαμβάνει υπόψη τις επίσημα προβλεπόμενες καιρικές συνθήκες ώστε να αποφεύγονται εργασίες στο θαλάσσιο περιβάλλον οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν έντονη αιώρηση ιζήματος σε περίπτωση έντονων καιρικών συνθηκών.
- 2.8.** Οι υποθαλάσσιες εργασίες πόντισης του καλωδίου να είναι σύντομες και εντατικές ώστε να ελαχιστοποιηθεί η χρονική διάρκεια τους και κατ' επέκταση η δυναμική αιώρηση ιζήματος.
- 2.9.** Οι χώροι στους οποίους θα αποθηκεύονται οι χημικές ουσίες/μίγματα καθώς και οι χώροι αποθήκευσης των επικίνδυνων αποβλήτων να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι και συγκεκριμένα να διαθέτουν μέσα συλλογής διαρροών (π.χ. απορροφητικά υλικά) και περιμετρικά εμπόδια ώστε τυχόν διαρροές να περιορίζονται κατά το δυνατό στα σημεία διαρροής. Επίσης να αποφεύγεται η αποθήκευση τέτοιων ουσιών σε χώρους στους οποίους τυχόν διαρροές μπορεί να καταλήξουν στο θαλάσσιο περιβάλλον άμεσα ή έμμεσα.
- 2.10.** Στο πλοίο πόντισης να υπάρχει διαρκής οπτική επιτήρηση για σκοπούς πρόληψης και εντοπισμού διαρροών επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, χημικών, κλπ) και υγρών αποβλήτων. Σε περίπτωση εντοπισμού διαρροών να λαμβάνονται άμεσα μέτρα προστασίας και αντιμετώπισης (π.χ. παύση εργασιών, συλλογή διαρροών με απορροφητικά υλικά, κλπ).
- 2.11.** Απαγορεύεται η πλήση εξοπλισμού και μέσων σε χώρους που δεν διαθέτουν σύστημα συλλογής των υγρών αποβλήτων.
- 2.12.** Η διαχείριση όλων των αποβλήτων, επικίνδυνων και επιβλαβών ουσιών να γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες της Διεθνούς Σύμβασης MARPOL (εφόσον οι διατάξεις της Σύμβασης αυτής τυγχάνουν εφαρμογής) και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας.
- 2.13.** Το σύστημα επεξεργασίας αστικών λυμάτων να λειτουργεί με πιστοποιητικό εκδιδόμενο σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις της Διεθνούς Σύμβασης MARPOL (Sewage Prevention Certificate) και το Πιστοποιητικό Τύπου (Type Approval Certificate).
- 2.14.** Πέραν των απαιτήσεων της Διεθνούς Σύμβασης MARPOL, απαγορεύεται η τελική διάθεση στη θάλασσα των ακόλουθων:
 - (α)** Όλων των πλαστικών, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών σχοινιών, συνθετικών αλιευτικών δικτύων και πλαστικών σάκων απορριμμάτων.
 - (β)** Όλων των μη βιοαποδομήσιμων απορριμμάτων, στα οποία συγκαταλέγονται τα χάρτινα προϊόντα, το γυαλί, τα μέταλλα, οι φιάλες, τα πιατικά, τα υλικά στερέωσης φορτίων (dunnage), επένδυσης και συσκευασίας.
- 2.15.** Ο κύριος του έργου να προβαίνει σε διάθεση όλων των αποβλήτων, καταλοίπων και επιβλαβών ή επικίνδυνων ουσιών και υλικών, συμπεριλαμβανομένων των μη

ανακτήσιμων μέσων αντιμετώπισης ρύπανσης που δεν επιτρέπεται να απορριφθούν στη θάλασσα, σε αδειοδοτημένες χερσαίες εγκαταστάσεις οι οποίες να διαθέτουν Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων στην οποία να περιλαμβάνεται το εκάστοτε ρεύμα αποβλήτου που θα παραλαμβάνεται για διαχείριση, σύμφωνα με την Εθνική Νομοθεσία.

Όροι για τη διαχείριση του υποθαλάσσιου θορύβου

- 2.16.** Όπου δύναται, να γίνεται ταυτόχρονη διενέργεια εργασιών που παράγουν σημαντικά επίπεδα θορύβου, έτσι ώστε να μειώνεται η περίοδος διενέργειας θορυβωδών εργασιών.
- 2.17.** Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
 - Τακτική συντήρηση και λειτουργία των μηχανημάτων και εξοπλισμού.
 - Χρήση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανημάτων και εξοπλισμού.
- 2.18.** Όπου απαιτείται, ο μηχανολογικός εξοπλισμός σταθερής βάσης να απομονώνεται με πάνελ μονωτικών υλικών για σκοπούς ηχομόνωσης και να χρησιμοποιούνται κινητά ηχοπετάσματα και περιφράγματα.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου

Όροι για το Θαλάσσιο Περιβάλλον

- 3.1.** Κατά τη λειτουργία του έργου να καταρτιστεί και να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος πρόγραμμα συντήρησης του εξοπλισμού για διατήρησή του καλωδίου σε άρτια κατάσταση για το στάδιο λειτουργίας. Να λαμβάνονται μέτρα ελέγχου και επιδιορθώσεων του καλωδίου όταν αυτό κριθεί απαραίτητο.
- 3.2.** Σε περίπτωση ανάγκης συντήρησης του έργου, να ενημερώνεται σχετικά το Τμήμα Περιβάλλοντος και να εφαρμόζονται οι όροι της Ενότητας Β.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι παρακολούθησης του έργου

- 4.1.** Συστήνεται η επίβλεψη του καλωδίου (με τη χρήση ROV ή AUV) από τον κύριο του έργου για τυχόν τριβή στο υποθαλάσσιο στρώμα με βιοτόπους, καθώς επίσης και παρατήρηση οποιωνδήποτε αλληλοεπιδράσεων με τα θαλάσσια είδη. Συγκεκριμένα, στο σημείο διέλευσης του καλωδίου στους πρόποδες του Ερατοσθένη, συστήνεται να γίνει μια χρήση ROV για λήψη πληροφορίας υποβάθρου (Baseline) πριν την πόντιση του καλωδίου. Στα επόμενα 3 χρόνια συστήνεται όπως γίνει ξανά χρήση ROV για καταγραφή της θέσης του καλωδίου. Οι λήψεις με το ROV να αποστέλλονται στο TAGΕ και στο Τμήμα Περιβάλλοντος για αξιολόγηση της αλληλεπίδρασης του καλωδίου με το υποθαλάσσιο περιβάλλον.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε. Όροι για τον τερματισμό λειτουργίας του έργου

1.1. Σε περίπτωση πρόθεσης αποξήλωσης μέρους του έργου ή τερματισμού της λειτουργίας του να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος «Μελέτη Τερματισμού και Αποκατάσταση του έργου» έξι μήνες πριν την έναρξη των οποιωνδήποτε εργασιών. Η εν λόγω μελέτη να αξιολογεί την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και να περιλαμβάνει ποσοτικοποιημένη σύγκριση της κατάστασης του περιβάλλοντος κατά τον οριστικό τερματισμό του έργου σε σχέση με την αρχική κατάσταση (Baseline). Ιδιαίτερη έμφαση να δοθεί στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και στα απαραίτητα μέτρα που θα ληφθούν, εκ μέρους του κυρίου του έργου, με στόχο την ασφαλή απομάκρυνση του έργου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Στ. Όροι για την τροποποίηση των εγκαταστάσεων και της λειτουργίας του έργου

1.1. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο π.χ. επέκταση, διασύνδεση, αποξήλωση, κλπ. και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση για το κατά πόσο οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου (Αρ. 185(I) του 2018).

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Μάϊος 2024